

Det är inte ovanligt med religiösa undertoner i diskussioner om framtidens AI. I en intervju¹ nämnde Elon Musk att det inom AI-branschen förekommer visioner om en "digital superintelligens", eller med hans egna ord – en "digital gud".

Det handlar då om så kallad AGI, artificiell generell intelligens, till skillnad från dagens teknik som brukar kallas ASI där S står för smal. Medan ASI är bra på att lösa en enda specifik uppgift (därav "smal"), förväntar man sig att AGI ska kunna lösa många problem samtidigt, även sådana som den tidigare inte tränats på att lösa, vilket påminner om mänskliga förmågor.

Tankad med i stort sett all information som människor producerat, kommer AI i framtiden att nästintill kunna svara på alla frågor om allting. Genom att den är självlärande kommer den inom kort att äga oerhört mycket mer faktakunskap än den kunnigaste av människor, alltså i det avseendet bli något "gudalikt". Även dess förmåga att med språket som verktyg manipulera människors tankar, känslor och värderingar kommer med tiden att bli alltmer utpräglad. Redan idag behärskar AI språk bättre än de flesta, och påverkar oss sannolikt redan genom sociala media, nyhetsurval och annonser i högre omfattning än vi anar.

Vid en viss tidpunkt i framtiden förväntar sig många att AGI som fenomen uppstår och dess förmåga kommer då att överskrida mänsklighetens samlade förmåga och därför i princip ta kontrollen över den mänskliga civilisationen. Denna tidpunkt kallar man för "singularitet" och den förväntas av olika aktörer inträffa någonstans mellan 2029 och 2050, beroende på vem man frågar.

Men denna cyber-gud har ingen likhet med Bibelns Gud. AI är en maskin, ett skapat föremål, och skulle den dyrkas vore den i enlighet med Bibelns definition en avgud. Den är som en låda som datoringenjörerna tankat full med fakta från mängder av databaser tillsammans med regler (algoritmer) för dess funktion. Eftersom den är helt beroende av vad som stoppats in i den kommer den att vara förutsägbar i fråga om det som kommer ut ur den och den kommer aldrig att på något grundläggande sätt överraska de ingenjörer som skapat den. I den mån den tycks äga förmågan att "tänka utanför boxen" är det bara en förprogrammerad illusion.

Hur kan det komma sig att ateistiska och agnostiska vetenskapsmän tänker på AI i termer av gudomligheter? Det

AI – framtidens avgud?

Av: Göran Schmidt

beror på att en ateistisk världsbild är tom, meningslös och hopplös medan människan är obotligt religiös. Därför väcks en längtan efter meningsfullhet i tillvaron och den tar sig religiösa uttryck. Desperationen föder utopier och utopier släpper lös oanade krafter, goda som onda. Det inte går att leva konsekvent med naturalismen som grundfilosofi, och finns ingen mening måste den konstrueras.

Det ironiska är att AI:s "artificiella religion" uppvisar flera intressanta paralleller med biblisk kristendom:

1. AI-anhängare ser fram mot en dag när vi eliminerat sjukdomar och lidande tack vare AI och annan modern teknik – bibeltroende kristna väntar på Guds rike och det himmelska Jerusalem när ingen sorg, gråt eller plåga längre ska existera (Upp 21:4).
2. Anhängare av båda "rörelserna" förväntar sig en specifik omvälvande händelse i världshistorien: AI-anhängare väntar sig en singularitet – de bibeltroende Jesus återkomst.
3. Båda grupperna förväntar sig en dag när döden är besegrad: Transhumanister genom att själen blir möjlig att

spara ner på en minnesplatta av kisel – bibeltroende när de troende får nya, himmelska, odödliga kroppar i samband med uppståndelsen från de döda vid Jesus återkomst.

4. Det handlar om att välja sida: För transhumanister att villigt acceptera och ta emot de förvandlande resurser som det innebär att koppla upp sitt medvetande mot cyberrymdens nästintill oändliga kunskapsbank – eller att bli en bakåtsträvande "oanvändbar klass av människor" som Yuval Harari uttryckt det.

Kristendomen lär att det handlar om att välja att ta emot den gåva i form av evigt liv som Gud erbjuder genom att Han sände sin Son för att dö i stället för oss när Han bar våra synder och tog det straff som vi förtjänade. Eller att avböja erbjudandet och gå evigt förlorade.

Det hela är en fråga om vilken världsbild vi föredrar att sätta vår tilltro till. Antingen AI:s som innefattar skapelse genom naturens egna lagar eller möjligen med hjälp av rymdvarelser, miljarder år av evolution och räddning genom mänskliga teknologiska ansträngningar. Eller Bibelns, med en oändligt mäktig Gud som skapade människor till sin avbild.

Människor som sedan föll i synd men som tack vare hans kärlek har möjlighet att räddas till evigt liv genom tron på hans Son, Jesus Kristus.

Frågan är – vem väljer vi att luta oss emot? Mot mänsklig intelligens eller mot den Gud som skapade himmel och jord?

Yuval Noah Harari har föreslagit att man skulle låta AI skriva en ny Bibel, men "en korrekt" sådan, med tydlig hänvisning till att Bibeln inte skulle vara trovärdig. Är det ett otroligt scenario att vi snart ser en AI-genererad "helig bok", sammansatt av information från alla världens religioner och med införlivade vetenskapliga "sanningar" som årmiljarder av biologisk evolution, och kryddad med en lagom gnutta Intelligent Design som gör det acceptabelt för de allra flesta religiösa som inte föredrar ett liv i kylan? I så fall har vi fått en världsreligion för en ny era i mänsklighetens historia, ett eko från Babels torn.

NOT

1. Den aktuella delen av intervjun finns på <https://youtu.be/a2ZBEC16yH4> (Kortare: bit.ly/G423-12)